

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An mandans occidi, vel percuti personam Ecclesiasticam incurrat
Excommunicationem, latam Can. si quis suadente & c.?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

CASUS LXI.

De Excommunicatione ob Clerici percussione[m] ex mandato alterius factam.

ANtilius Vir nobilis mandat Audaci famulo suo, ut data occasione Ambrosium Clericum egregie fuste excipiat, quod quidem ille Præstat, sed Baculo una alterave tantum vice leviter percutit, idque ante notitiam revocationis ab Antilio factæ, qui paulò post apoplexiâ tactus obiit, antequam revocatio mandati innotesceret Audaci famulo.

QUÆR. I. An mandans occidi, vel percuti personam Ecclesiasticam gaudentem privilegio Canonis incurrat excommunicationem latam can. Si quis suadente diabolo?

QUÆR. II. An eandem incurrat, qui Clerici occisionem suo nomine factam, ratam habet?

QUÆR. III. An si post mortem mandantis, quam mandatarius ignorat, & idcirco vi dati mandati Clericum percutiat, vel occidat, ipse defunctus excommunicationem contrahat, etsi, dum viveret, mandatum revocaverit, & de peccato penitentiam egerit?

QUÆR. IV. An, qui Clericum pugno, vel baculo, uno, alterove ictu leviter percutit, Excommunicationem incurrat?

345 **A**D I. Q. Quòd mandans non incurrat hanc Excommunicationem, videtur ex eo probari, quòd excommunicatio lata contra facientes, seu aliquid efficientes, non sit extendenda ad mandantes, vel consulentes, nisi id exprimatur, ut docet communis DD. cum Claro l. 5. sent. §. fin. q. 89. Cajet. verb. excommunicatio in princ. Navar. in manu c. 27. Molin. D. 52. Sanch. l. 3. de matr. D. 49. aliisque: atqui in can. suadente diabolo non exprimitur mandans,

Bb b 3 aut

aut consulens, sed solum manus violentas iniiciens in Clericum, aut Monachum: ergo &c.

846 Nihilominus dicendum est, non solum criminis executores, sed etiam mandantes, consulentes, aut quovis alio modo ad executionem concurrentes, & incitantes effectus secuto incurrere excommunicationem latam in *citt. can. si quis suadente* &c. Ita communis DD. cum Navar. l. c. Sylvestr. *verb. excomm. 6. n. 5. casu 3.* Molina l. c. Laym. l. 1. tr. 5. p. 2. c. 5. Cajet. Panor. aliusque. Ratio est, quia quamvis regulariter excommunicatio in aliquo canone, aut statuto lata in facientes non extendenda sit ad mandantes, consulentes, &c. nisi id exprimatur, ut dictum est supra; quando tamen ex aliorum jurium expositione, & ordinatione, aut aliunde constat etiam præcipientem, consulentem, aliove modo efficaciter concurrentem eodem canone, vel statuto comprehendi, hi quoque secuto effectus pari modo excommunicati censeri debent: atqui id aliunde constat, nempe ex Ecclesie consuetudine, & *C. mulieres, §. ult. & C. quante de sent. excomm.* ubi expressè habetur, non solum executores criminis, sed etiam mandantem, consulentem, aliove modo incitantem, perinde in Excommunicationem *can. si quis suadente*, incidere, ac ipsum executores, modo tamen re vera concausa fuerint

talis manuum violentarum injectionis, eò, quòd executor saltem partialiter ex eo mandato motus fuerit ad eam exequendam. Si tamen qui mandatum dedit, illud in tempore revocavit antequam manuum injectio executioni mandaretur, atque de tali revocatione mandatorio sufficienter constitit, tunc mandans ab excommunicatione immunis erit, esto mandatarius mandatum postea executioni mandet, ut notat Molin. l. c. quia tunc effectus non imputatur mandanti, sed tribuitur soli malitiæ illud exequentis, nisi, ut excipit idem Molina, mandatum admixtum haberet aliquid consilii, atque mandatarius post mandati revocationem ex eo consilio admixto motus fuerit ad id exequendum, tunc mandantem non quàm mandantem, sed quàm consulentem teneri ad poenam delicti ordinariam, ut docet communis DD. apud eundem Molin. *citt. si ex illo admixto consilio permotus fuit mandatarius ad delictum executioni mandandum, quòd alioquin executioni mandaturus non fuisset, tunc enim effectus utrique tribuitur, isque, qui consilium dedit, unà cum executore concausa censetur talis effectus; illud enim discriminis est inter mandantem. & consulentem, secundum communem DD. cum Innoc. & Abb. *§. ad audientiam de homic.* quòd mandatum nomine, & gratia mandantis fiat, quare revocato serio mandato, si mandatarius post*

post cognitam revocationem verè, ac serio factam; nihilominus occidat v.g. cenferi non potest hæc executio mandati, sed proprio nomine commissum homicidium, ad eoque ipsi, & non mandanti impu- tandum. Consilium autem fit gra- tia accipientis, quare si semel per- suasisti alicui, ut occideret, aliud- ve delictum committeret, qui abs- que tuo consilio non occidisset, aut tale delictum non patrasset, etsi po- stea consilium revoces, si tamen, cui consilium dedisti, tuo consilio permotus tale homicidium com- mittat, secuti homicidii causa censeberis, & pœnæ delicti obno- xius, quoniam verè tuum consi- lium cooperatum est ad tale deli- ctum, permovendo ad executio- nem illius, tanquam instrumen- tum, quod tu suppeditasti. Notat tamen hic Laym. l. 1. tit. 5. p. 2. c. 5. si consilium petens non fuit *motus rationibus* à suafore propositis, sed sola consulentis auctoritate, tunc si consiliarius postea dictum suum serio retractet, & te errasse profi- teatur, non posse illum amplius consulentis auctoritate moveri ad opus exequendum: Imò cum quo- que ab Excommunicationis pœna incurrenda excusat idem Laym. qui alteri propositis etiam rationibus homicidium injustum persuasit, si eas postea serio, & quantum po- test, efficaciter retractet, ac refel- lat, etsi postea homicidium subse- quatur.

Ad 2. Q. R. affirmativè cum citt. paulò ante DD. eum videlicet excommunicationis pœnam incur- rere, qui Clerici privilegio Ca- nonis gaudentis occisionem, aut percussione suo nomine factam postea ratam habet; ita enim ex- pressè habetur *C. cum quis de sen- tent. excomm. l. 6. tit. XI.* nam per ratihabitionem illius, quod nomi- ne ipsius factum est, juris dispo- sitione ei tale factum, qui id ra- tum habet in ordine ad incurren- dam pœnam pro eo statutam, ac si illud fieri mandasset, ratihabi- tio quippe retrahitur, & manda- to æquiparatur juxta citt. *C. & regulam ratihabitionem de reg. jur. in 6.*

Ad hoc tamen, ut ille, qui manuum violentarum in Clericum injectionem ratam habet, excom- municationem incurrat, requiri- tur 1. ut id nomine, & intuitu il- lius factum sit, qui illud ratum habet; nam si eadem manuum in- jectio, ut loquitur citt. *C. cum quis,* tuo nomine non sit facta, tunc li- cèt pecces eandem ratam habendo, non tamen propter hoc ex- communicationis illius vinculo in- nodaris, cum nequeat quis ratum habere, quod ejus nomine non est gestum.

2. Requiritur, ut ratum illud ha- beat, quando scit esse factum; neque sufficit, si gaudeat id esse factum, nisi id ipsum ratum ha- beat